

Socialdepartementet**Socialstyrelsen**

Uppdrag till Socialstyrelsen att genomföra insatser som stödjer en effektiv personalplanering i hälso- och sjukvården med fokus på semesterperioder

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att genomföra ett pilotarbete för att stödja ett effektivt nyttjande av hälso- och sjukvårdens personalresurser ur ett regionalt och nationellt perspektiv med fokus på semestertider. Utgångspunkten för arbetet ska vara utfallet av sommarperioder under de senaste åren och hur bemanningen svarat mot vårdbehovet. I arbetet ingår att utveckla och testa metoder för att långsiktigt och på ett verksamhetsnära sätt stödja sjukvårdshuvudmännen att uppnå en effektiv personalplanering inför och under semestertider. Arbetet ska syfta till att etablera ett nationellt lärandesystem och ske i samråd med regioner och kommuner, Sveriges kommuner och regioner (SKR), professionsförbund, patientorganisationer och andra berörda aktörer.

Uppdraget ska samordnas med Socialstyrelsens befintliga uppdrag att genomföra fortsatta insatser som stödjer ett effektivt nyttjande av personalresurser i hälso- och sjukvården på nationell nivå (S2025/01181) och myndighetens närliggande uppdrag om att ta fram bedömningar av tillgång och efterfrågan på legitimerad personal (S2023/03257), uppdraget att bidra till att stärka samt följa upp tillgängligheten och vårdkapaciteten på regional och nationell nivå (S2024/01058) samt med E-hälsomyndigheten och det pågående arbetet med att inrätta en digital infrastruktur för hälso- och sjukvården.

Socialstyrelsen ska löpande hålla Regeringskansliet (Socialdepartementet) informerat om hur arbetet med uppdraget fortskrider.

Socialstyrelsen ska senast den 15 december 2025 lämna en muntlig delredovisning och senast den 31 maj 2026 lämna en slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

För uppdraget får Socialstyrelsen under 2025 använda 1 000 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2025 uppförda anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 38 Kvalitetshöjande insatser inom hälso- och sjukvården. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2025. Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2026 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

En hållbar personalförsörjning utgör en förutsättning för att säkerställa och vidareutveckla en tillgänglig, jämlik samt kunskapsbaserad hälso- och sjukvård. Brist på personal med adekvat kompetens, erfarenhet och färdigheter medför en risk för försämrad kvalitet och tillgänglighet inom vården, vilket i sin tur får betydande konsekvenser för både vårdpersonal och patienter.

Tillgången till disponibla vårdplatser påverkas av flera ömsesidigt beroende faktorer, där tillgången till kvalificerad personal utgör en central begränsande resurs. I situationer där personalresurser saknas kan vårdens kapacitet vara begränsad, även om fysiska vårdplatser finns att tillgå.

Kapaciteten vid enskilda vårdenheter påverkas även av resursläget och belastningen i andra delar av hälso- och sjukvårdssystemet. Semestertider innebär årligen stora utmaningar för hälso- och sjukvården. Under denna period ska verksamheten upprätthållas med kraftigt reducerad personalstyrka, samtidigt som vårdbehovet kvarstår eller på vissa platser till och med ökar. Statistik över väntetider på akutmottagning visar att andelen patienter som väntat på akutmottagning i mer än fyra timmar är högre i juli jämfört med resten av året (SKR, [vantetider.se](https://www.vantetider.se)).

Bemanningssituationen under semestertider, huvudsakligen under sommar samt vid jul och nyår, är ett återkommande och komplext problem inom svensk hälso- och sjukvård. Det krävs både kortsiktiga och långsiktiga åtgärder för att säkerställa en hållbar vård och en god arbetsmiljö.

Att stärka hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning är en viktig del av regeringens arbete för att öka tillgängligheten och stärka vårdkapaciteten. Regeringen genomför därför flera satsningar som syftar till att stärka det nationella åtagandet för kompetensförsörjningen så att vårdbehoven möts i hela landet men anser att det krävs ytterligare åtgärder för att främja effektiv personalplanering med fokus på semesterperioder.

På regeringens vägnar

Acko Ankarberg Johansson

Ellinor Östensson

Kopia till

Finansdepartementet, BA
Finansdepartementet, K
Finansdepartementet, SFÖ
E-hälsomyndigheten
Kammarkollegiet
Nationella vårdkompetensrådet
Sveriges Kommuner och Regioner
regionerna